

Варіант - 1

1. У якому ряду правильно названі всі ознаки словосполучення?

1. Поєднання двох чи більшої кількості слів; одиниця спілкування; репрезентує зв'язок узгодження та керування.
2. Поєднання двох чи більшої кількості повнозначних слів; одиниця некомунікативна; поєднана на основі синтаксичного зв'язку між підметом і присудком.
3. Поєднання двох чи більшої кількості слів на основі підрядного зв'язку; має граматичне значення й інтонацію повідомлення.
4. Поєднання двох чи більшої кількості повнозначних слів на основі підрядного та сурядного зв'язку; одиниця комунікативна; має граматичне значення.
5. Поєднання двох чи більшої кількості повнозначних слів на основі підрядного зв'язку; одиниця некомунікативна; має граматичне значення.

2. Укажіть ряд з дієслівними словосполученнями.

1. Виконати завдання, мрія про щастя, читаючи книгу, думати над прочитаним, гаяти час, відповісти на запитання.
2. Пам'ятати про подвиг, думка про товариша, поглядати у вікно, спостерігати за дітьми, мрія вчитися, радість перемоги.
3. Сповнений надій, доглядати хворого, купити ліків, сподіватися на краще, одержати нагороду, повернутися в місто.
4. Працювати на совість, допомагати батькам, виконуючи доручення, вручити подарунок, вступити до інституту, чекати весни.
5. Уміння працювати, боротися за щастя, навчати дітей, вчинити правильно, дочитати сторінку, вдячність за турботу.

3. У якому ряду всі словосполучення однакові за будовою (прості чи ускладнені)?

1. Переїзд до Львова, лірика Павла Грабовського, болісно переживати, чистота дитячої душі, крізь усі випробування, віддати життя за Батьківщину.
2. Мотиви творчості письменника, виявитися історично перспективним, початок письменницької діяльності, впевнено йти вперед, емоційно насажені твори, відображення дійсності.
3. Взятися за письменницьке перо, бути школою майстерності, вірець моральної чистоти, милуватися краєвидом, відповідати за долю людства, викресати вогонь з каменю.
4. Культура Давньої Греції, подорожувати рідною землею, бути щедрим душею, автор "Війни і миру", шляхами бойової слави, пальто зеленого кольору.
5. Голосно читати вірш, цікава розповідь про героя, поділити яблуко надвоє, вміння вчителя зацікавити, братова книга з малюнками, художницький стиль письменника.

4. У якому ряду всі словосполучення мають об'єктне значення?

1. Творити легенду, симфонія Шостаковича, відвідати друзів, схожий на батька, слово про матір, передати братом.
2. Говорити англійською мовою, зв'язок з дійсністю, сплетений з лози, відчувати біль, узагальнення сказаного, зустріч з прекрасним.
3. Присвятити матері, любов до землі, дослідження стилю, впевнений у перемозі, співзвучний з епохою, разом з друзями.
4. Повірити відразу, виконаний учнем, переконаний у справедливості, роздум про творчість, повчальний приклад, дуже актуальний.
5. Спрямований на взаємозбагачення, повернутися через місяць, вогонь душі, наголошувати на основному, виводити правило, перебувати у відрядженні.

5. У словосполученнях якого ряду передано однакові відношення (означальні, об'єктні чи обставинні)?

1. Художня проза, переклад з англійської мови, стаття про літературу, твір на вільну тему, спогад ветерана, повага до старших.
2. Потреба спілкування, вистояти з честю, полетіти соколом, триматися гордо, працювати чесно, писати без помилок.
3. Бажання вчитися, хата дідуся, слово майстра, будинок ліворуч, хустина з шовку, дівчина гарної вроди.
4. Почуття гордості, конспект з географії, шелест листя, рішення зборів, праця академіка, усвідомлення обов'язку.
5. Написання листа, напис на камені, давні друзі, присвячений дружині, поява книги, завершення твору.

6. У якому ряду всі поєднання слів не становлять словосполучення як окремої синтаксичної одиниці?¹

1. Гори перевернути, дати на горіхи, часто-густо, сказати правду, до лісу рукою подати, розв'язати язик.
2. Бути насторожі, кривити душею, лебедина пісня композитора, очима стріляти, на повний хід, поети і прозаїки.
3. Наламати дров, бути причетним до справи, буду виступати, ріки і озера, найбільш вдалий, дуже серйозний.
4. Іван Петрович Котляревський, ламати голову, куди завгодно поїхати, крізь зуби сказати, наламати дров, весна рання.
5. Тримати камінь за пазухою, честь і порядність, давати пораду, розводити дискусію, слова ковтати, спуску не давати.

7. Укажіть ряд з іменниковими словосполученнями.

1. Весняна пора, уроки історії, Довженків край, щастя жити, бажати щастя, змога вчитися.
 2. Дослідження літератури, постать дівчини, пошана до людини, сповнений поваги, відро води, відчуття простору.
-

3. Наш учитель, невичерпне джерело, гідний наслідування, двадцяте століття, світова література, справжній майстер.

4. Боротьба за мир, хвала життю, думка повернутися, незабутня зустріч, велич людини, чарівна краса.

5. Високість помислів, краса людини, усвідомлення обов'язку, п'ять балів, вимогливий до себе, кожен із нас.

8. У якому ряду всі словосполучення складні за будовою?

1. Діяти всупереч обставинам, стати скупим на слова, портфель із шкіри, подарувати книгу подрузі, завдати удару ворогові.

2. Сім відважних воїнів, голос Євгенії Мірошниченко, дівчина з карими очима, десять довгих днів, пояснити завдання учням, надіслати лист братові.

3. Земля України, крокувати поруч з товаришем, багатючий мовний матеріал, найвищий ступінь досягнень, зробити курям на сміх, сюжет "Лісової пісні".

4. Домашнє завдання учнів, глибоко цінувати поезію, розуміти товариша з півслова, величезний потяг до музики, сприйняти прочитане по-новому, найсуворіша вимогливість до себе.

5. Життя Лесі Українки, слава поетеси, прекрасний у своїй людяності, наприкінці минулого століття, твір мистецтва, раптом прокинутися.

9. У якому ряду всі словосполучення за граматичним значенням означальні?

1. Життя Шевченка, шум струмка, роздуми письменника, старання учнів, доля Ганни, шепіт трав.

2. Служіння народу, прагнення до вдосконалення, написано письменником, радість матері, яскраве вираження, повага до брата.

3. Звернення до народу, осмислення істини, мислення людини, сприйняття світу письменником, громадянське сумління, захист прав.

4. Оспівування природи, почуття обов'язку, мій зошит, шелест листя, приїзд батька.

5. Хвилювання учня, запис до книги, написання твору, витвір художника, творче натхнення, відтворення дійсності.

10. Словосполучення якого ряду однакові за граматичним значенням?

1. Тридцять учнів, перші квіти, шостий з краю, троє дітей, багато помилок, один із них.

2. Виявитися здібним, повернутися задоволеним, крокувати пліч-о-пліч, кілька років, мереживо казки, група учнів.

3. Радіти успіхам, переповнений емоціями, сприймати музику, зроблений з металу, розповідати про подію, розповідати товаришеві.

4. Написати крейдою, працювати з радістю, підписано деканом, перевірено директором, овіяний легендою, красивий душею.

5. Перемогти у спорті, розмовляти з товаришем, співати в хорі, покласти на стіл, ходити по полю, ставитися з пошаною.

11. На які типи поділяють речення за метою висловлення?

1. Стверджувальні, загальнозаперечні, частковозаперечні.
2. Розповідні, питальні, окличні.
3. Стверджувальні і заперечні.
4. Розповідні, питальні, спонукальні.
5. Питально-спонукальні, риторичні, окличні.

12. У якому з поданих речень підмет виражений словосполученням?

1. Вася Багіров дуже хотів побачити знайомого (*О. Гончар*).
2. Незвичайна схожість дочки з матір'ю дуже вразила Яся (*І. Нечуй-Левицький*).
3. Словесник Андріан Петрович одного разу прийшов на урок якийсь особливо збуджений і піднесений (*Ю. Смолич*).
4. Дружба народів – це злагода й мир (*М. Рильський*).
5. Двоє рибалок або двоє мисливців ніколи не почувують себе чужими один одному: в них є про віщо говорити, вони – завжди друзі (*Остан Вишня*).

13. У якому реченні простий присудок виражений фразеологізмом?

1. Вичитавши всьому гуртові, директор почав брати в шори поодинці (*С. Васильченко*).
2. І правда кривду спопелить, Коли навчиться люд убогий громадою обух сталить (*М. Рильський*).
3. Я печу раків і мовчки стою на одному місці, каючись, що прийшов сюди (*М. Стельмах*).
4. На уроках він завжди про щось своє думає, а як спитають, завжди скаже не до речі, не до ладу – як Пилип з конопель вистрибне (*О. Іваненко*).
5. Будівельники не думали здавати свої позиції (*М. Тарновський*).

14. Знайдіть речення з дієслівним складеним присудком.

1. Я буду жити, бо жива мета (*Є. Летюк*).
2. По двісті років можуть жить ворони, а солов'ї живуть так мало літ (*Є. Летюк*).
3. Тривога прадіда предавня мені заснути не дає (*Л. Талалай*).
4. Коли ж дерево в корінь підтяти – Жить не буде, хоч буде стояти (*В. Забаштанський*).
5. Трішечки дивно: Більше не будеш Ти готувати уроки (*Є. Летюк*).

15. Назвіть речення, у якому іменна частина присудка виражена прикметником.

1. Різні бувають сприйняття – раптові, запізнілі (*Є. Божик*).
2. Були тут люди вищої краси (*Б. Олійник*).
3. В борні за мир наш труд є зброя (*В. Сосюра*).
4. І щем у серці був (*Є. Божик*).
5. Радості нашій не було меж (*Є. Божик*).

16. На які типи поділяють речення за будовою?

1. Повні, неповні.
2. Двоскладні, односкладні.
3. Поширені, непоширені.
4. Прості, прості ускладнені, складні.
5. Сполучникові, безсполучникові.

17. У якому реченні простий підмет виражений субстантивованим прикметником?

1. Минуле ніколи не повертається (*Р. Іванченко*).
2. Де ти, милий, чорнобривий? Де ти? – озовися (*І. Котляревський*).
3. Нарешті привезли пальне... (*О. Гончар*).
4. Несказане лишилось несказаним (*Л. Костенко*).
5. Два хитрих мудрого не переважають (*Л. Глібов*).

18. У якому реченні наявний простий дієслівний присудок, ускладнений часткою?

1. Оленчук Іван Іванович – сиваський солевоз, виноградар і, як брат його, майстер розшукувати солодку воду в солончаковому степу (*О. Гончар*).
2. А Іван Гнатович візьми та й покажи улов на свою голову (*З журналу*).
3. І все-таки приїдь – ми поговорим (*Д. Павличко*).
4. Вона не збиралася довго затримуватись у Харкові (*І. Микитенко*).
5. Зійшов місяць ясний – Я пішла в садочок Нарвать-назбирати пахучих квіточок (*П. Амбросій*).

19. Знайдіть речення, у якому дієслівний складений присудок становить поєднання інфінітива з особовою формою дієслова й указує на початок, продовження чи закінчення дії.

1. Як іноді просте, звичайне слово, сказане доречно, уміє людину зробити щасливою (*Є. Божик*).
2. Раніше почало вставати сонце, щиріше доглядати землю (*М. Коцюбинський*).
3. Кажу: – З вас кожен міг поетом стати, В кривавім лихолітті полягти. Чи мирним днем зорю з небес дістати, Чи сам для світу зіркою зійти (*В. Бровченко*).
4. О земле рідная! Не жатиме неситий Пшениці на твоїх ланах! Жила, живеш, довіку будеш жити, Безсмертна у віках (*М. Рильський*).
5. Якщо ти справді вмів любити, навчись забути і забудь. (*Т. Серевнюк*).

20. Назвіть речення, у якому іменна частина присудка виражена неозначеною формою дієслова.

1. Жити – означає любити (*Ю. Мушкетик*).
2. Вибиватися у люди – Справа зовсім не проста (*П. Сингаївський*).
3. Важливе завдання школи – виховання людини допитливою, творчою, думаючою (*З часопису*).

4. Настя положила зарік якнайчастіше навідуватися до хрещениці (*Панас Мирний*).

5. Ніхто не годен віщі барви вбити, даровані мені святим чуттям (*Т. Севернюк*).

21. Укажіть речення з обставиною часу (із значенням міри часу).

1. З літечка в осінь пором відпливає старенький (*Т. Севернюк*).

2. Від Троянівки до Вовчої долини – сім кілометрів (*Гр. Тютюнник*).

3. Утомивсь поет від праці, Третій день лежить в недузі (*Леся Українка*).

4. Чи бачив хто з вас тепер грози приливи ранні... (*Р. Братунь*).

5. У цих розмовах сам на сам з людиною іншого, далекого світу Хаєцький почував себе зовсім інакше, ніж під час розмови з своїми товаришами по зброї (*О. Гончар*).

22. Укажіть речення, у якому наявна прикладка.

1. А на небосхилі – білі хмари-хвилі, наче Рось купається в гаю (*М. Подолян*).

2. Хочу в батька-матері погостить (*Н. Кацук*).

3. Коли виросте син і під зорями – добра прикмета! – піде з рідного дому щастя-долю кувати трудом (*В. Соколов*).

4. Рідна мова – не степ, не хата, а народу мого душа (*В. Гончаренко*).

5. Мов душа і сама болю-лиха хотіла, щоб сьогодні у землю ударити лихом (*П. Палій*).

23. У якому реченні родовий відмінок виконує функцію додатка.

1. Земними плодами під зорями зоріє людини подвиг! (*М. Ткач*).

2. Всяка пташка своїх пісень співає (*Народна творчість*).

3. В сірих очах старого світиться радість (*І. Цюпа*).

4. Хтось із нетерплячих виривається вперед, але його повертає назад голос командира (*М. Стельмах*).

5. Далеко в тишині чулися важкі кроки вартового (*О. Гончар*).

24. У якому з речень є обставина умови?

1. Якщо в дитинстві, отрочтві, ранній юності тобі все було легко – ти можеш вирости безвольною ганчіркою (*В. Сухомлинський*).

2. Яка любов-краса, коли веселими руками не твориш світу доброго навкруг? (*М. Стельмах*).

3. Відберіть у людини мову, і вона здичавіє (*І. Цюпа*).

4. Найтяжчі рани вигоїть природа, лишень довірся мудрості її (*Т. Севернюк*).

5. Чорні брови ясно чорніли на дівочому лобі, а рум'янець на щоках було знать навіть при місяці (*І. Нечуй-Левицький*).

25. У якому реченні інфінітив виконує функцію обставини мети?

1. Тихе прохання Миколи Івановича піти з ним, осамотненим і зневіреним, завжди бриніло в моїх вухах (*Р. Іваничук*).

2. Нам треба вчити людину дорожити життям – дорожити людиною, берегти людину оберігати життя (*В. Сухомлинський*).
3. Злили серця свої в одно ми всі, щоб діяти й творити (*В. Сосюра*).
4. Сава біжить до майстерні взяти потрібні запасні частини для потерпілого трактора (*О. Гончар*).
5. Викотився з-за гаю місяць і став оглядати околицю (*Панас Мирний*).

26. У якому з наведених речень означення виражене позиційно стійким словосполученням?

1. Сад – то спів веселих птахів і сумних вітрів (*Л. Дмитерко*).
2. В кінці села, коло самої Роставиці, стояла хата старого Петра Джері (*І. Нечуй-Левицький*).
3. Роман – людина ніжної і сумирної вдачі (*О. Гончар*).
4. Микола знав, що коні самого голови і його багатой рідні стоять дома в повітках (*І. Нечуй-Левицький*).
5. Бо хоч які міцні будуть плечі одної людини, проте ніколи вони не витримають того, що витримають плечі колективу (*О. Гончар*).

27. Знайдіть речення, в якому наявна прикладка.

1. Життя – не прогулянка, не забава, а важка праця (*І. Цюпа*).
2. Підростає людина, вимовляє перше чарівне слово “мама”, робить перші кроки в житті (*З. Воскресенська*).
3. Ми – народ! Шлях наш повен дерзаннями (*О. Новицький*).
4. І задзвонили над джмелями дзвінки-дзвіночки лісові (*М. Вінграновський*).
5. Конвалія – рослина отруйна (*М. Стельмах*).

28. У якому реченні сполучення “з + орудний відмінок” виконує функцію додатка?

1. Наступного дня Блаженко з Хаєцьким справді звідкись привели Чернишеві вороного (*О. Гончар*).
2. Шовкун з лагідним спокоєм щось розповідав співбесідникам про гірські пригоди (*О. Гончар*).
3. Міст, перегорівши, з гуркотом повалився в воду (*О. Гончар*).
4. З ревнивою пильністю стежив Маковей за Чернишем (*О. Гончар*).
5. Вперше з казкою, із легендою там зустрітись мені довелося (*В. Швець*).

29. Укажіть речення з обставиною часу.

1. Нема спочину думі хлібороба, допоки сонце й люди на землі (*В. Кузьменко*).
2. Не бійся досвітньої мли, – досвітній огонь запали, коли ще зоря не заграла (*Леся Українка*).
3. Поки сію – живу (*П. Загребельний*).
4. Він народився погожої осені, Тоді, як на обрії серпень пливе (*М. Рильський*).
5. Як проходили повз Федорчин город, справді спинились і загукали на подругу (*А. Головка*).

30. У якому реченні неозначена форма дієслова виконує функцію означення?

1. Вчора був даний по радіо сигнал починати масову сівбу (Ю. Бедзик).
2. Яке то щастя – свій народ у світлі бачити (Д. Павличко).
3. Як гарно вернутись по довгій дорозі додому (Т. Севернюк).
4. Рідний край щиріш любити навчає нас розлука (Леся Українка).
5. Одне з найпочесніших наших завдань – зберегти на планеті мир (З газети).

Варіант – 2

1. Словосполучення якого ряду утворені способом керування?

1. Розумітися на красі, схожий на сонце, піклуватися по-батьківськи, недалеко від школи, п'ять років.
2. Серце матері, любити дітей, рідна школа, право будувати, плести з барвінку.
3. Один із двохсот мільйонів, засівати житом, вчитися у старших, писати красиво, вищий від батька.
4. Говорити без пауз, будувати разом, сіячі добра, повен радості, гідно поводитися.
5. Славити Батьківщину, пісня про щастя, потрібний людям, радісно дітям, готуватися до зустрічі.

2. Укажіть ряд із прикметниковими словосполученнями (за морфологічним вираженням головного компонента).

1. Лапятий сніг, неперевершена краса, сповнений надій, зроблений з дерева, старший за брата, світова поезія.
2. Переписаний з книги, мій товариш, незакінчена повість, серйозний з дитинства, правильне рішення, творчий розмах.
3. Гарний з лиця, зручніший за потяг, задоволений поїздкою, солодший від меду, старший від мене.
4. Доручена справа, передана товаришем книга, справжня дружба, доведений до відчаю, скромний у житті, крайній ліворуч.
5. Підтриманий групою, розширений донизу, зворушений подією, зоране поле, перекладений українською мовою.

3. У якому ряду всі словосполучення прості за будовою?

1. Твори Івана Франка, на честь ювілею, прийти людині на допомогу, стати на повен зріст, наше майбутнє, збірка поетичних творів.
2. Перше вересня, знаходитися біля хворого, працювати на совість, кричати несвоїм голосом, непочатий край роботи, пісні Марусі Чурай.
3. Людина з великої літери, музей Ольги Кобилянської, проходити шляхами боїв, виступити з доповіддю на конференції, подивитись у вічі, цікавий фільм.
4. Благородне почуття, сказати якомсь задумливо, хотіти побачити друга, музика Олександра Білаша, концерт скрипки з оркестром.

5. Картина художника, тепло людських сердець, врятувати життя людині, ночі без сну, одержимість Лесі Українки, виявити ініціативу.

4. У якому ряду всі словосполучення означальні (за граматичним значенням)?

1. Атомна електростанція, вивчений учнями матеріал, чарівна жінка, невігадана історія, собори Києва.

2. Вулиця Шевченка, приголомшений звісткою, велика бібліотека, наша перемога, ніжна пелюстка, вишневий сад.

3. Сонячний день, перша ластівка, плин часу, літній чоловік, впевнений у перемозі, лісова тиша.

4. Змога прийти, людська думка, будинок на два поверхи, вимогливість учителя, перша вчителька, сукня із шовку.

5. Глибока криниця, надія повернутися, занурений у воду, боротьба за мир, територія заводу, праця інженерів.

5. Словосполучення якого ряду мають однакове граматичне значення?

1. Глибоко переконаний, ставитися з відповідальністю, справді народний, відомий на той час, виконаний дещо пізніше, розмовляти весь вечір.

2. Блукати луками, нагороджений орденом, гордитися синами, гарантовано Конституцією, переповнений любов'ю, сказати по правді.

3. Батьківське піклування, щось привітне, тиждень грузинської літератури, змочений дощем, життєрадісний хлопець.

4. Стрункість постави, море роботи, пристрасть патріота, доля людини, семеро хоробрих.

5. Викликати прихильність, повернутися зі Львова, задовольнити прохання, поїздка до Ужгорода, почуття матері, взяти з життя.

6. У якому ряду словосполучення утворені способом прилягання?

1. Співати натхненно, ставитися з любов'ю, жити для народу, одягнути пальто, зацікавитися проектом.

2. Особливо потрібно, декілька разів, мало часу, близько двадцяти чоловік, гуляти ввечері.

3. Сказати тихо, значно більше, внаслідок експерименту, в атмосфері дружби, бувати в школі, жити в місті.

4. Працювати разом, увійти в серце, подивитися здивовано, духовно багатий, ввічливо привітатися, вкрай схвильований.

5. Говорити лагідно, дуже чемно, зовсім по-дитячому, шлях вперед, приїхати вранці.

7. Укажіть ряд із прикметниковими словосполученнями (за морфологічним вираженням головного компонента).

1. Життєва діяльність, готовий до подвигу, створений для радості, добірне зерно, гарний душею.

2. Чуйний до людей, відомий з історії, чесний у житті, подібний до нього, щирий душею.

3. Гідний подиву, енергійний у роботі, впевнений у перемозі, дев'ятий вал, вимушений сказати.

4. Талановитий учень, другий з краю, записаний на виступ, відповідальний за вечір, близький серцю.

5. Творчий підхід, відомий з історії, радий побачити, наділений талантом, спокійний вдачею.

8. Словосполучення якого ряду за будовою складні?

1. Одержати листа від товариша, глибокі почуття, витримати перевірку часом, полонити, читача масштабністю, привітати сестру зі святом, проникнення в тайни космосу.

2. Шанувати працю хлібороба, оспівувати рідний край, сердечна теплота друзів, підносити письменникові квіти, людське щастя, вияв палкої любові.

3. Роздумуючи над твором письменника, дивитися на картину художника, відданість захисників Батьківщини, невпинна ріка течія, пісня про рідний край.

4. З нагоди ювілею, талановитий письменник Грузії, сказати словами поета, наша перемога над фашизмом, брати участь у змаганні.

5. Навчатися в ліцеї, поїхати в Київ на нараду, згадувати материнську ласку, захоплюватися музикою, дбайливо збирати фольклор.

9. У якому ряду всі словосполучення обставинні за значенням?

1. Оцінити правильно, полетіти стрілою, знаходитися на чужині, працювати не покладаючи рук, недалеко від мене, стомлений вкрай.

2. Поїхати до Польщі, бігати стежиною, їхати поїздом, завітати в гості, провідати друга, обійти навкруги.

3. Відбуватися невдовзі, приїхати в понеділок, тривати тиждень, забігти на хвилину, незадовго до зустрічі, запізнитися на п'ять хвилин.

4. Посміхатися від задоволення, зустрічатися віч-на-віч, сказати для заспокоєння, побігти наздоганяти, споконвіку відомий, подарувати на згадку.

5. Поїхати вчитися, вимагати пояснення, вчинити заради справедливості, прибирати в кімнаті, поспішати на поїзд.

10. Словосполучення якого ряду мають однакове граматичне значення?

1. Починати спочатку, надзвичайно байдужий, розпочати справу, повернутися пізно, втомитися від ходьби, міцно заснути.

2. Письменник-реаліст, красуня Настя, ріка Горинь, плеяда літераторів, дівчина-юнка, напрочуд красива.

3. Дати ручку учневі, дати змогу відпочити, повернутися до кімнати, повідомити про семінар, записатися в драмгурток, виїхати назавжди.

4. Знавець історії, вивчення матеріалу, переконаний у справедливості, вищий від брата, вчитися грі на фортепіано.

5. Підготувати доповідь, залагодити справу, вчинити справедливо, розмова друзів, написати статтю, скласти конспект.

11. Укажіть неповне речення, у якому пропущено підмет, присудок і додаток.

1. І на горе, на біду Взяв царицю молоду (*Л. Первомайський*).
2. Якось завжди спізнювався з оранкою і сівбою (*М. Стельмах*).
3. – Люди по соломинці збирали, а ти носилками розносиш? (*Г. Тютюнник*).
4. Він рибу варить. Лина, що спіймав уранці! Такого ситого! (*М. Коцюбинський*).
5. Вийшов на село, глянув – у млині світиться (*Г. Тютюнник*).

12. У якому реченні підмет виражений числівником?

1. Мені тепер здається, що нігде на цілім світі вже нема чужини, поки ми вдвох з тобою (*Леся Українка*).
2. Один за всіх – всі за одного! (*Народна творчість*).
3. Словом сильним, мов трубою, Мільйони зве з собою... (*І. Франко*).
4. Обом було радісно й легко на серці (*Ю. Бедзик*).
5. Мені двадцять вісім, я серед них найстарший і званням, і віком... (*Ю. Збанацький*).

13. У якому реченні присудок узгоджується з підметом в роді, числі й відмінку?

1. Тихий росяний ранок. За припишклими садами половіли хліба колгоспного поля (*Р. Іванченко*).
2. Осінній Київ. Яке перо може відтворити його осінню красу (*В. Собко*).
3. Озеро глибоке, все затінене темним дубом (*М. Чабанівський*).
4. Ось робітничий клуб (*В. Сосюра*).
5. Вечірня кімната. Розчинені вікна. Весна... (*І. Жиленко*).

14. Знайдіть речення, у якому дієслівний складений присудок становить поєднання інфінітива з особовою формою модального дієслова, що виражає можливість/неможливість виконання дії.

1. Місити глину, звісно, зміг би кожен, Крутити круг – таким нема числа. Та тільки той зліпити горщик може, Хто осягнув священність ремесла (*Є. Летюк*).
2. Не поет, хто покидає Боронить народну справу (*Леся Українка*).
3. Я вірші став Михайлові читати, Які нетлінний камінь приберіг (*В. Бровченко*).
4. Був чудовий серпневий ранок. Сонце стало ясне, веселе, умите і зараз-таки почало гратись з золотими стіжками жита й пшениці... (*М. Коцюбинський*).
5. Небо над вербами помітно поблідло – починало розвиднятися (*О. Гончар*).

15. Назвіть речення, у якому іменна частина присудка виражена іменником у називному відмінку.

1. Кажуть, що перше кохання завжди нещасливе (*М. Чабанівський*).
2. Мати – це вічне одкровення, вічна радість природи, сталь і ніжність поезії життя (*Г. Кривда*).
3. Вечір лагідний, свіжий (*Є. Гуцало*).
4. День довгий, безконечний, тривожний (*М. Коцюбинський*).

5. Вечір і справді був чудовий (*Ю. Смолич*).

16. Серед наведених речень знайдіть неповне з простим дієслівним присудком.

1. Очі – міра, душа – віра, совість – порука (*Народна творчість*).
2. Платня нічого – краща, ніж по інших сторонах (*М. Коцюбинський*).
3. Нічого в цьому році озимина, а ярі стоять зеленою рікою (*М. Стельмах*).
4. Головним інструментом у хірурга є скальпель, у муляра кельма, у художника – пензель (*З часопису*).
5. – Рукам волі не давайте (*Гр. Тютюнник*).

17. У якому реченні підмет виражений прислівником?

1. Дуже корисно побувати ще раз у житті дитиною... (*М. Чабанівський*).
2. Люба! Ми у власне вчора досить надивились (*В. Коломієць*).
3. Славне моє сьогодні. Зavidним і прекрасним буде завтра (*М. Рудь*).
4. Сьогодні я такий щасливий, мов вийшов хлопчиком на шлях (*В. Сосюра*).
5. Писати вірші – дуже просто... (*О. Підсуха*).

18. У якому реченні присудок корелюється з підметом в роді й числі?

1. І бачу я в абстракції конструкцій конкретність наших задумів і дій (*Є. Летюк*).
2. Ти сій і сади, сину, бо наше ремесло є леміш і чересло (*М. Стельмах*).
3. Будь, людино, людиною! Будьте, люди, людьми (*М. Упеник*).
4. Який мій друг великодушний! (*М. Чабанівський*).
5. Золоте дозріле жито хвилювалося колоссям (*Є. Божик*).

19. Знайдіть речення, у якому інфінітив входить до складу дієслівного складеного присудка.

1. Леся Українка прагнула поліпшити світ, звеличити людину (*З часопису*).
2. Людина здавна примусила вітер служити собі (*З часопису*).
3. Стомилися хлопці, присіли спочити (*П. Воронько*).
4. І ти не згадаєш того сироту... Кого ти без мови, без слова навчила Очима, душею, серцем розмовлять (*Т. Шевченко*).
5. Трудно було дитині спіймати химерну мелодію пісні (*М. Коцюбинський*).

20. У якому реченні підмет та іменна частина присудка виражені інфінітивом?

1. У кожної людини є про що розповісти (*М. Чабанівський*).
2. Керувати – це передбачати (*З часопису*).
3. Великій меті – велике життя (*П. Загребельний*).
4. Любов до народу – це служіння народові, а не ідея служіння (*О. Довженко*).
5. Яка ганьба – плювати у криницю, Що з неї пив, що з неї мати п'є (*М. Лиходід*).

21 У якому реченні сполучення “з + родовий відмінок” виконує функцію означення?

1. В кім юная душа – той не сивіє з горя (*П. Тичина*).
2. Лукія почуває, що Віталій просто щасливий з своєї роботи (*О. Гончар*).
3. Над доріжкою з асфальту дві берізки обнялись (*В. Сосюра*).
4. Робота, щирі задуми з дитинства полонили (*М. Стельмах*).
5. Завтра вранці він уже не йтиме цим шляхом, п’ючи студену воду з зелених криниць (*О. Гончар*).

22. Укажіть речення, у якому наявні дві прикладки.

1. Веснянка-дівчина зі степом вінчана. Віночок – райдуга, музика – грім (*В. Василяшко*).
2. Командир “Буревісника” – Сава-механік (*О. Гончар*).
3. На поріг вийшов Степан Петрович Твердохліб, за ним Ярина Хмелик несла па вишитому рушнику хліб-сіль (*І. Цюпа*).
4. Ніжний шепіт і зітхання – моя Україна (*В. Сосюра*).
5. А човен “Ластівка”, мов птиця, летить на крилах-парусах (*В. Скоромовський*).

23. У якому реченні додаток виражений іменником в орудному відмінку?

1. Щось нове ожило в мені, сповнило енергією все молоде тїло (*Ю. Збанацький*).
2. Хай стане святом кожний будень для ратая і для співця (*В. Колодій*).
3. Хотїла б я Ізїдою зїйти в життя твоє (*Н. Кацук*).
4. І це безсумнівно: народна пісня була матір’ю Шевченкової поезїї (*О. Гончар*).
5. Поет всюди залишається господарем свого настрою (*О. Гончар*).

24. Укажіть речення, у якому наявна обставина місця (напрямку руху).

1. Був Карналь присутній при стартї космічної ракети на Байконурї, ходив по царських палатах (*П. Загребельний*).
2. З лївого берега невпинно прибували десантники (*О. Гончар*).
3. Верховини гїр стояли кругом, схожі на фантастичні льодовики (*О. Гончар*).
4. Юрїй був далеко, Ізяслав – близько (*П. Загребельний*).
5. Вулицею бігла Явтухова жїнка (*А. Головка*).

25. У якому реченні неозначена форма дієслова виконує функцію додатка?

1. Я єсть Людина. Я звитяжно зміг прокласти перший славному путь в майбутнє (*М. Бажан*).
2. – А ще ви пообїцяєте менї берегти книгу, як дорогоцінну річ (*І. Цюпа*).
3. – Передрїй твердить, нїбито є така вказівка з області переорати всі обочини і схили на балках, збїльшити цим посївні площї (*І. Цюпа*).

4. Звичай голити бороду вперше запропонував Олександр Македонський (*З часопису*).

5. А в серці дума половіє: на житнім полі першим доторкнутись до ніжних уст волошки й колоска (*Г. Коваль*).

26. Укажіть речення, у якому обставина часу?

1. Не убивай в сьогодні – вчора, там зріє завтра на політ (*Т. Севернюк*).

2. Невинність дитинства не в силі змити погань зрілих літ (*М. Стельмах*).

3. Він народився погожої осені, тоді, як на обрії серпень пливе (*М. Рильський*).

4. Зірки на снігу, Зірки на снігу, Веселі зірки новорічного свята (*Р. Кудлик*).

5. Правди світлом яснішає рідна історія (*В. Василяшко*).

27. У якому реченні сполучення слів, написаних через дефіс, не є прикладкою з означуванням словом?

1. І припав уже пилом-порохом той далекий двадцятий рік (*В. Соколов*).

2. Не знали ви, що Женька-гармоніст зірок із неба не знімав, а просто бабусині мотиви вам приніс (*Є. Летюк*).

3. І місто мужнього Франка Гордиться не покрівель злотом, А інститутом і заводом, Трудом творця-робітника (*Д. Павличко*).

4. Слова шепочуть зорі найніжніші до місяця – опришка уночі (*В. Лелек*).

5. Попрощався тоді Іван-богатир із мудрою людиною (*Ю. Ярмиш*).

28. У якому з речень є прямий додаток?

1. На балконі танцював білий вихор, тополиний пух прилипав до білих занавісок (*В. Симоненко*).

2. Дорогих перлин коштовних є багато в синім морі (*Леся Українка*).

3. Росами умилось поле вранці, колоситись жито почало (*П. Дорошко*).

4. У берези позичила білої сорочки, Щоб на неї задивлялись хлопці-ясеночки (*Д. Павличко*).

5. І з панських прихвоснів-рабів ми людьми з прізвищами стали (*Олександр Олесь*).

29. Укажіть речення, у якому наявна невідокремлена обставина причини?

1. Щедро жито сій, бо де життя – там має бути жито! (*А. М'ястківський*).

2. Слова линияють лиш від позолоти, іржавіють від фальші та прикрас (*В. Бичко*).

3. Обравши поетичне ремесло, Зо дня у день безсилістю караюсь (*І.Жиленко*).

4. На обличчі Інни Варламової усмішка з'явилася вже давно тільки-но диктор оголосив результати (*В. Сопко*).

5. Але ніхто його не підтримав: не до сміху тут... (*І. Цюпа*).

30. У якому реченні інфінітив виконує функцію обставини мети?

1. Але в мене не було часу роздумувати (*Ю. Збанацький*).

2. Нам цілющу воду спрагло пити і, як братню, вірність берегти, навесні дорогами розмитими вирушати у світи (О. Сенатович).

3. Кожне слово – в симфонію проситься, щоб світам і народам гримить (О. Новицький).

4. Я тут ходити вчився по землі... (В. Коротич).

5. Тож меди і страви ставте на столи, святкувать обжинки жнивारी прийшли (Ф. Малицький).

Варіант –3

1. У якому ряду всі словосполучення утворені способом узгодження?

1. Тернистий шлях, ясні далі, батьківська земля, рукотворна весна, вдало спроектований, його ампула.

2. Незборима сила, ранкові промені, анкетні дані, кожна оселя, один шлях, п'ять будинків.

3. Кругла дата, людські шукання, вартий поривань, грозова днина, чисте сумління, життєва суть.

4. Ніжне серце, шлях у майбуття, доля дівчини, натягнуті струни, київське метро.

5. Щоденна праця, непохитна мужність, рідний завод, молодіжний фестиваль, єдина мета, кожен меридіан.

2. У якому ряду всі словосполучення однакові за морфологічним вираженням головного компонента?

1. Виділятися з-поміж інших, захоплюватися археологією, працювати над проектом, дивитися посміхаючись, право вибирати, поїхати будувати.

2. Довженкова творчість, висока гора, справедлива оцінка, поетичний образ, сповнений гордості, життєва позиція.

3. Звичайний до буденності, попередній екзамен, лагідний вдачею, вишитий рушник, допущений до екзаменів, складений на “відмінно”.

4. Відомий з розповіді, далеко видний, далекий від істини, далеко відомий, дорогий мені, добре знайомий.

5. Другий за списком, три з десяти, списаний на трьох листах, складений вдвоє, перший у навчанні.

3. У якому ряду словосполучення однакові за будовою (прості чи складні)?

1. Творчо обдарована особистість, результат натхненної праці, використовувати всі резерви, посаджений біля школи, поділений надвоє.

2. Прагнення молоді до навчання, доброзичливе ставлення, історичний досвід народу, особистий внесок кожного, турбота батьків.

3. Право на працю, середня освіта, життєві істини, говорити про навчання, завдання додому.

4. Добробут наших людей, витрати держави на освіту, вміння робити висновки, набута століттями культура, глибоке переживання.

5. Сумлінна праця, працювати наполегливо, глибока переконаність у правоті, сповнений любові, збагачуватися новими знаннями.

4. Укажіть ряд займенникових словосполучень.

1. Культура поведінки, наші ідеали, далеко за межами, дати квіти, кожен з нас.
2. Ми з учителькою, дехто з односельців, кожен з нас, хтось невідомий, щось загадкове.
3. Одна лекція, сфера діяльності, вірний слову, більшість учнів, заряд енергії.
4. Зал засідань, вершина гори, група юнаків, наше село, майстер спорту, всі четверо.
5. Рік народження, один із кращих, дехто із сучасників, вся сім'я, троє нас.

5. Словосполучення якого ряду мають однакове граматичне значення?

1. Знайомий з дитинства, зустрітися в бібліотеці, приємно вражений, розкритий повною мірою, сидіти в задумі, скласти на "відмінно".
2. Навчатися в університеті, прочитати в очах, забути про втому, знайти в тексті, вибратися з лісу, забаритися з відповіддю.
3. Залежати від бажання, думати про прийдешнє, повернутися в понеділок, сказати сперсердя, знаходитися біля річки, вдатися до пошуків.
4. Абсолютно безпідставно, поновлюваний щодня, ретельно досліджений, працювати поруч, одержати "відмінно", навчатися успішно.
5. Притомлений з дороги, зрозумілий кожному, радий зустрічі, готовий до роботи, вірний традиціям, приємний на смак.

6. У якому ряду всі поєднання слів не становлять словосполучення як окремої синтаксичної одиниці?

1. Руку подавати, з давніх-давен, дорослі і малі, вскочити в халепу, брати участь в олімпіаді, Зелений Яр.
2. Підбивати підсумки, з діда-прадіда, знати предмет як свої п'ять пальців, півня пустити, собаку з'їсти, рано-вранці.
3. Кирпу гнути, усі п'ятеро, піти собі, знай співає, сказати правду, протягом дня.
4. Гулю набити, мати надію, калина-малина, Олександр Довженко, велика держава, сонячний зайчик.
5. Дідусь відпочиває, біля моря, стратегія і тактика, Давид Мотузка, давним-давно, кривити душею.

7. Укажіть ряд із словосполученнями, однаковими за морфологічним вираженням головного компонента.

1. Дорогий для нас, фольклорні мотиви, улюблений письменник, титанічна постать, закоханий у красу, рідна земля.
2. Квіти шани, зустріч з ветеранами, провісник весни, надія на краще, загадати бажання.
3. Навчити бережливості, наближення осені, відданість справі, навчитися розпізнавати, натхненно говорити, прагнення пізнати.
4. Віч-на-віч з романтикою, наодинці з матір'ю, досить влучно, надто багато, разом з учителькою, нарівні з дорослими.

5. Напоєний ароматом, сплетений з волошок, урочисто відкритий, неперевершений вірець, журавлиний ключ, сповнений бажань.

8. У якому ряду всі словосполучення прості за будовою?

1. Творча праця, молода гаряча душа, його життєвий подвиг, відкрита книга, художнє мислення, українські народні пісні.

2. Багата фантазія, вічно жива весна, записувати пісню на магнітофон, струнка жіноча постать, поділитися враженням з товаришем, дати пораду другові.

3. Люди двадцятого століття, запросити друзів на вечірку, надрукований в газеті, перша медична допомога, громадський діяч, надіслати листа.

4. Пристрасна промова, пора мистецької зрілості, весняний дощ, людські ідеали, вдячність учителеві, подарована сестрою книга.

5. Розмовляти з друзями, творчий потенціал, зустрітися уперше, йти назустріч, нічого не сказати, брати участь в олімпіаді.

9. У якому ряду всі словосполучення означальні (за граматичним значенням)?

1. Колос пшениці, відкриття Цюлковського, книга товариша, перемога народу, виступ лектора, порада вчителя.

2. Укладання словника, довір'я до людини, читання повісті, гострота почуттів, слово художника, гнів Шевченка.

3. Виготовлення стендів, мужність Лесі Українки, прагнення до щастя, велике значення, наслідування попередників, гілка бузку.

4. Підготовка до видання, опанування предмета, відкриття музею, визначення словосполучення, вболівання за справу.

5. Закінчення школи, вияв вдячності, розуміння краси, знайомство з прекрасним, захоплення поезією, шум дерев, чекання матері.

10. Словосполучення якого ряду мають однакове граматичне значення?

1. Уміння слухати, бажання відпочити, перші квіти, твір композитора, рання весна.

2. Захист миру, розв'язання задачі, керівництво навчанням, репродукція картини, синь неба, пшеничне поле.

3. Будівництво школи, виховання людяності, необхідний для збереження, вдаючись до узагальнень, застосовувати на практиці, сприймати серйозно.

4. Ставитися з поблажливістю, несподівано подзвонити, запросити увійти, отримати через тиждень, дивитися зачудовано, виправляючи товариша.

5. Переможець конкурсу, твердо пам'ятати, шлях народу, пам'ять про капітана, вбачати закономірність, потурбувати телеграмою.

11. Якими засобами оформляється питальне значення в питальних реченнях?

1. Питальна інтонація, вигуки, частки.

2. Питальні займенники, питальні частки, вигуки.

3. Порядок слів, частки, вигуки.

4. Питальна інтонація, порядок слів, питальні слова.

5. Питальні слова, порядок слів, вигуки.

12. У якому реченні підмет виражений вигуком?

1. Гучне “ура” було йому на відповідь (Ю. Смолич).

2. Проспіва, протягне “ох!”, Молока хильне за двох і вертається до хати (С. Олійник).

3. Агов, над містом я, на риштуванні, – Стружу, клепаю, зводжу дім – творю! (І. Нехода).

4. Що за диво! Під віконце Хтось помалу підступає (Леся Українка).

5. Несла ворона до мого двора, мов сиру крихітку, своє картаве “кра” (І. Нехода).

13. У якому реченні присудок узгоджується з підметом в числі й особі?

1. – Ви актор, товаришу, справжнісінський актор-витівник (М. Чабанівський).

2. Я не просто спішу. Я спішу до мети! (Є. Летюк).

3. Сумління – річ тендітна і марна (Л. Костенко).

4. Сили миру нездоланні (Н. Рибак).

5. Заплелися смуток і відрада У контрасти літа і зими (Л. Дмитерко).

14. Знайдіть речення, у якому інфінітив не входить до складу дієслівного складеного присудка.

1. “Розпрягайте” і “Поїхав за Десну” не зуміє онук заспівать (С. Реп’ях).

2. Камінь – не мертва брила. Камінь може кричати. Камінь, який скропила Сльозою пекучою мати (Л. Дмитерко).

3. Хто кращу пісню скласти зуміє, Той з вас ніколи не постаріє (П. Сингаївський).

4. Скільки різного, часто суперечливого може співіснувати в одній людині (Є. Божик).

5. А Ковалів – людина обережна, він не буде пускати слів на вітер (М. Чабанівський).

15. У якому реченні іменна частина присудка виражена прислівником?

1. Краєвид і справді був чудовий (Ю. Смолич).

2. І хати, і вулиці тут були підкреслено охайні (М. Стельмах).

3. Вмовляю себе, що тиждень – це так небагато (Л. Костенко).

4. Хто багато обіцяє, той мало дає (Народна творчість).

5. Небо сьогодні синіло по-весняному (О. Гончар).

16. Серед наведених речень знайдіть спонукальне.

1. Хто ж могутній забороне Встати й нам од сна? (Г. Чупринка).

2. А ми з тобою обминем торжища, де гендлярі вимахують пером (Л. Костенко).

3. Тут на radoщах Бертольдо Всіх співців казав зібрати (Леся Українка).

4. Боже, хай моє завтра стрімко летить, хай у щасті розгорне крила! (Ю. Дмитренко).

5. Тримаючи в руках скрику, людина не здатна зробити погане (Г. Сковорода).

17. Знайдіть речення, в якому складений підмет виражений неподільним словосполученням з кількісним компонентом (числівником).

1. Три тисячі зим на вітрах відгуло, Три тисячі весен у прірву сплигло. Віків табуни як один пронесло, а мати стоїть воріженькам на зло (В. Базилевський).

2. Сто двадцять – це ж сила народу! (Ю. Смолич).

3. На день виїзду загін налічував усього тридцятьо юнаків (Ю. Смолич).

4. Увечері в садку до пізньої ночі слухали ми одного з степових Гомерів, що знав напам'ять багато тисяч рядків народного епосу (О. Гончар).

5. Якби хтів їй волю дати хто з хоробрих юнаків, мусить перше розрубати сімдесят ще й сім замків (Леся Українка).

18. У якому реченні присудок узгоджується з підметом у відмінку і числі?

1. Стань просто мною. Я – тобою стану (О. Забутько).

2. Любіть і боріться за щастя безкрає (В. Сосюра).

3. Не хлопці – дубочки... В них очі – озера (Б. Мельничук).

4. Одні суть бджолами, а другі – трутнями (О. Кобилянська).

5. Врочистих слів великий зміст звучати зараз буде (І. Гончаренко).

19. Знайдіть речення з іменним складеним присудком.

1. На варті миру твердо стали ми (Л. Дмитерко).

2. Ой мамо моя! Станьте ж хоч ви їм за рідну матір (І. Нечуй-Левицький).

3. Юркович не став заперечувати (Д. Бедзик).

4. Хмари станули над заходом та й закаменіли (В. Стефаник).

5. Данило стає на ноги, обважнілою рукою витирає обличчя (М. Стельмах).

20. У якому реченні іменна частина присудка виражена займенником?

1. Я – рядовий лиш, я – солдат, Розвідник тих, вже близьких, далей (Р. Братунь).

2. Він був якийсь час депутатом райради (А. Головка).

3. Я мов той Сізіф – несу камінь на гору, а він виривається і летить униз (М. Чабанівський).

4. І я не я, і ти мені не ти (Л. Костенко).

5. Я маю слово згоди від Касандри (Леся Українка).

21. У якому реченні неузгоджене означення виражене безпрійменниковим родовим відмінком?

1. Там колись декламував Шевченка Я – із Багадунки пастушок (Д. Шевченко).

2. Піймав карася з порося (Нар. творчість).

3. Клуб сільський. Чотири кроки – сценка. В залі – дим гасниць і цигарок (Д. Павличко).

4. Тихо вечір на місто лапу кладе і наспівує колискові (Ю. Дмитренко).

5. Минало в хлопців оп'яніння від краси, закохувалися вони у звичайних кирпатих і гостроносих дівчат (*В. Симоненко*).

22. Укажіть речення, у якому сполучення слів, написане через дефіс, не виступає прикладкою з означуванням словом.

1. Жартома між двома очами-озерцями, мов човенце хистке, гойдалось серце (*Н. Кащук*).

2. Господиня-осінь владарює: то зриває яблука в саду, то сміється десь, а то німує, згадуючи вроду молоду (*П. Палій*).

3. Як добре, що трапилась жінка-водій... (*Н. Кащук*).

4. В зелених запасках дівчата-ялиці, у думках-крисанях дуби смуглолиці (*П. Палій*).

5. Кладем на стіл, що в хаті мається, для друзів двері в нас не зачиняються, братам завжди хліб-сіль підносимо (*Є. Летюк*).

23. У якому з наведених речень прямий додаток виражений родовим відмінком іменника?

1. Я злякано поглянув на матір, та не побачив гніву на її обличчі (*М. Стельмах*).

2. І пророста добром добра засів (*Д. Черевичний*).

3. Прокинься рано і твори добро! (*А. М'ястківський*).

4. Це був найкращий хліб мого дитинства! (*М. Стельмах*).

5. За хліб і сіль, що маєм від народу, віддаймо кров гарячу, а не воду (*Л. Забашта*).

24. Укажіть речення, у якому є обставина умови.

1. Життя не кінчається смертю, якщо залишається сад (*В. Терен*).

2. Коли озеро стає болотом – тяжко, а коли людина – то страшно (*М. Стельмах*).

3. Якби не ти, у кого я б взяла для лету – крил, сміливості – для кроків? (*Т. Севернюк*).

4. І в мороз не сковує нас крига, обрії наповнені теплом... (*В. Бичко*).

5. Огляньмося! Чогось-таки ми варті, коли добро за нами вироста (*В. Бровченко*).

25. У якому реченні інфінітив виконує функцію додатка?

1. Змалку треба шанувати рідну мову, навчаючись від батька й матері, від дідуся й бабусі отого мовного багатства (*І. Цюпа*).

2. Хто навчив нас звеличить у кожній людині Людину, виміряти трудом кожен крок до ясної мети? (*В. Бровченко*).

3. Умій відчувати серце матері, умій бачити в її очах ласку і спокій, щастя і радість, тривогу і бентегу, розгубленість і прикрість (*В. Сухомлинський*).

4. А люди – володарі степу, задумали виростити сад (*В. Терен*).

5. Хіба забути юності квартали, Де кожен камінь чув твою ходу, І щедро в час ранковий дарували Свій аромат акації в меду (*К. Дрок*).

26. Укажіть речення, у якому неузгоджене означення виражене прислівником?

1. Свіча ніколи рівно не горить *(Т. Севернюк)*.
2. Гори на тлі передзахідного сонця – продовжена мить тривання *(Б. Крива)*.
3. Карлос вибрав шлях направо, Гвідо вибрав шлях наліво *(Леся Українка)*.
4. І тут озвався отой сивочолий чоловік *(В. Симоненко)*.
5. Смерекова хата – батьківський поріг. Смерекова хата на крутій горі *(М. Бакай)*.

27. Укажіть речення, у якому наявна (прикладка).

1. Щастя ніколи не стане жар-птицею, що роняє перо золоте із хвоста *(Є. Летюк)*.
2. Заросли окопи терном-полинами... *(П. Палій)*.
3. А по краю-небokraю сходять ранки *(П. Усенко)*.
4. Дивлюсь на ці маленькі ручки і слухаю цей щебет-спів *(В. Сосюра)*.
5. Я мріять буду, як мріють ранками ліси, коли салютами-громами гуркоче небо навесні *(В. Симоненко)*.

28. У якому з речень є прямий додаток?

1. Він чув сміх, і плач, і спів, і крик, він бачив погляди і злі, й привітні *(Є. Летюк)*.
2. Вінцем досягнень і надбань людини є, мабуть, рукотворне чудо-сад *(Л. Дмитерко)*.
3. Безхмарними очима немовляти зорить у душу сорок перший рік... *(Б. Мельничук)*.
4. Забулися “пророки” навіки... *(Є. Летюк)*.
5. Дивлюсь я на тебе, на вільнеє небо, на коси дівочі беріз *(В. Сосюра)*.

29. Визначте речення, у якому наявна обставина часу.

1. Акації стояли саме в цвіту, завітчані безліччю білих китиць *(І. Нечуй-Левицький)*.
2. Мій рідний краю, доки житиму, вславлятиму твої поля *(Л. Рубан)*.
3. І жити я хочу сто літ, і радість не змірять мою, що я народився на світ у цім неповторнім краю *(В. Бичко)*.
4. Скільки літ пролетіло... *(М. Сингаївський)*.
5. Люди, в радості, в горі ми так потрібні одне одному... *(М. Томенко)*.

30. Укажіть речення з обставиною способу дії (порівняння), вираженою іменником в орудному відмінку.

1. Озвався співом день грядущий *(Г. Севернюк)*.
2. Таким вічно діючим вулканом уявляється мені Лев Толстой, його благородна безсмертна творчість *(О. Гончар)*.
3. Те, що Сагайді здавалося простим і зрозумілим, для нього було гарячим суцільним клубком суперечливих почуттів *(О. Гончар)*.
4. Ми зустрілись у полі широкім, де гула моторами весна *(М. Поник)*.
5. Людські думки, покинувши домівки, летять невидимими птахами *(К. Міщенко)*.